

License Information

Study Notes (Biblica) (Swahili) is based on: Biblica Study Notes, [Biblica Inc.](#), 2023, which is licensed under a [CC BY-SA 4.0 license](#).

This PDF version is provided under the same license.

Study Notes (Biblica)

Amosi 1:1-2:16

Amosi alizungumza ujumbe wa hukumu kuhusu mataifa yaliyozunguka ufalme wa kaskazini.

Ujumbe uliandikwa kama mashairi. Ulikuwa kuhusu Waaramu wa Damaskasi, Wafilisti na watu wa Tiro.

Walikuwa kuhusu Waedomu, Waamoni, Wamoabu na watu wa ufalme wa kusini.

Ardhi za makundi haya ya watu zilikuwa katika mduara. Ufalme wa kaskazini ulikuwa katikati ya mduara huu.

Amosi kisha alizungumza kuhusu Mungu kuleta hukumu dhidi ya ufalme wa kaskazini pia.

Amosi 3:1-6:14

Watu na viongozi wa ufalme wa kaskazini waliwatendea watu vibaya. Hii ilikuwa dhambi kuu ambayo Amosi alizungumzia. Kuwatendea watu vibaya kulikuwa jambo la kawaida wakati Mfalme Yeroboamu wa pili alipokuwa akitawala ufalme wa kaskazini.

Huyu mfalme alitawala miaka mingi baada ya Mfalme wa kwanza Yeroboamu kutawala. Katika wakati wa Amosi, jeshi la Yeroboamu lilikuwa limepata ushindi mwingi dhidi ya mataifa yaliyozunguka. Ufalme wa kaskazini ulikuwa umekua mkubwa na watu wengi walikuwa wamekuwa matajiri. Pia walikuwa wamejaa kiburi. Walitendea watu vibaya kwa njia nyingi.

Waliwazuia manabii kushiriki ujumbe wa Mungu. Waliwazuia Wanaziriti kutimiza ahadi zao kwa Mungu. Wanaume walifanya dhambi za kingono na dhidi ya wasichana. Watu na viongozi waliiba vitu. Walihifadhi vitu zaidi na zaidi kwa ajili yao wenyewe. Walifanya hivi ingawa baadhi ya watu hawakuwa na vya kutosha.

Wale ambao walikuwa matajiri walitumia watu wenye uhitaji. Walitoza bei zisizo za haki ambazo watu maskini hawakuweza kulipa. Kisha waliwafanya watu maskini kuwa watumwa waliposhindwa kulipa madeni yao. Wale ambao walikuwa matajiri hawakuwaruhusu watu maskini haki zao mahakamani. Walijali kuwa matajiri na

kustarehe. Hawakujali haki au kufanya mema kwa wengine.

Hii ilionyesha kwamba hawakuwa wakimwabudu na kumtii Mungu kwa moyo wao wote. Walijifanya kumwabudu Mungu. Walitoa baadhi ya dhabihu na sadaka zilizozungumziwa katika Sheria ya Musa. Walisherehekea baadhi ya sikukuu zilizoelezwa katika agano la Mlima Sinai. Lakini hawakufuata sheria za Mungu kuhusu jinsi ya kuwatendea wengine.

Sheria kuu kuhusu hilo iliandikwa katika Walawi 19:18. Ilisema kwamba watu wa Mungu walipaswa kuwapenda majirani zao kama wanavyojipenda wenyewe. Na watu na viongozi wa ufalme wa kaskazini hawakumwabudu Mungu pekee. Walikuwa wakiabudu sanamu za ndama za chuma kwenye madhabahu katika mji wa Betheli. Watu na viongozi pia waliabudu Baal katika hekalu huko Samaria.

Mungu alikuwa ameruhusu baadhi ya laana za agano kuja kwa ufalme wa kaskazini. Alifanya hivi kuwaonya waache dhambi zao. Mungu alitaka watu wake wawachukulie wengine kwa haki na kufanya yaliyo sawa. Lakini watu walikataa kutubu na kumrudia Mungu. Hii ilimkasirisha Mungu sana. Amosi alielezea hasira ya Mungu kama ngurumo kubwa ya simba.

Amosi 7:1-9:15

Mungu alimpa Amosi maono manne kuhusu kuleta hukumu dhidi ya watu wa Yakobo.

Baada ya maono mawili ya kwanza, Amosi aliomba na kumwomba Mungu kusamehe watu wake. Mungu alikuwa na huruma na huruma na akaamua kutowaangamiza.

Lakini hilo halikutokea baada ya maono ya tatu na ya nne. Baada ya maono hayo Mungu alisema kwamba hatawasamehe tena watu wake. Hii ilimaanisha kwamba Mungu angekomesha matendo maovu ya ufalme wa kaskazini. Angekomesha kwa kuleta hukumu dhidi ya watu wake. Maeneo walipokuwa wakiabudu miungu ya uongo yangeteketewa. Mfalme na familia yake wanguuwa. Watu wangelazimishwa kuondoka katika nchi yao na kuishi katika uhamisho. Hii ilikuwa mbaya zaidi ya laana za agano.

Amosi aliendelea kutangaza ujumbe huu hata wakati kuhani huko Betheli alijaribu kumzuia.

Amosi alisema kwamba hukumu hii ingekuja katika siku ya Mungu. Amosi alitumia uandishi wa kiapokaliptiki kuelezea wakati huo wa hukumu.

Kwa ufalme wa kaskazini, siku ya Mungu ilikuja mwaka 722 kabla ya Kristo (KK). Unabii wa Amosi ulitimia wakati Ashuru ilipochukua udhibiti wa ufalme wa kaskazini.

Amosi alitoa ujumbe mmoja wa tumaini. Mungu aliahidi kwamba hangeharibu watu wote wa ufalme wa kaskazini. Aliahidi kusimamisha tena makao yaliyoanguka ya Daudi. Hii ilikuwa njia ya kuzungumzia agano la Mungu na Daudi. Ilimaanisha kwamba mtu kutoka ukoo wa Daudi angekuwa mfalme tena. Watu kutoka Edomu na mataifa yote wangekuwa sehemu ya watu wa Mungu. Watu wa Mungu wangepurahia baraka za agano.

Wayahudi walikuja kuelewa ujumbe huu wa matumaini kama unabii kuhusu masihi. Waandishi wa Agano Jipya walikuja kuelewa kwamba Yesu ndiye Masihi.